

Jaime Martínez Bonafé, Rafa Miralles i Jaime Carbonell, durant la presentació del llibre.

“La idea d’una ciutadania més lliure, més crítica, està molt present en les pedagogies del s. XXI”

Jaime Carbonell presenta el seu nou llibre a la seu de STEPV de València.

Allioli

Jaime Carbonell, exdirector de *Cuadernos de pedagogía*, acompanyat per Jaime Martínez Bonafé i Rafael Miralles Lucena, professors universitaris i membres de STEPV, va presentar el 15 d’abril el seu nou llibre *Pedagogías del s. XXI*. Amb el pretext de la presentació del llibre, l’acte es va desenvolupar en un format de col·loqui entre els tres ponents i amb les persones que omplien la sala d’actes. Així, s’hi van repassar

alguns dels reptes i propostes que es planteja hui la comunitat pedagògica i els moviments de renovació pedagògica.

Es va fer una introducció al propòsit i objectius del llibre, des de la deliberada elecció del títol, *Pedagogías del s. XXI* i no *Las pedagogías del s. XXI*, per la seua voluntat de no exhaustivitat, fins a la seua relació amb el llibre del 2000, *Las pedagogías del s. XX*, coordinat també per Carbonell.

Per a l’autor, la selecció de pedagogies arreplegades en el llibre és del tot subjectiva. En aquest sentit, Martínez Bonafé va incidir en el que no eixia en el llibre: se n’han exclòs altres pedagogies que, tot i tindre un ampli ressò mediàtic, no són innovadores, com ara aquelles pedagogies tecnocràtiques o mercantilistes que inspiren reformes com la LOMQE. No està en el llibre el corrent hegemònic i dominant que podem identificar en la majoria

de les polítiques educatives i de les pràctiques escolars actuals: no hi ix l’increment de la norma i la burocratització de la vida quotidiana de l’escola; no hi ix la pedagogia que ens instrueix en la submissió; ni la pedagogia que està dissenyada per a la reproducció de les desigualtats socials; la pedagogia *light* i trampa que hui estem sotmesos a través de moltes de les normes que se fan passar per pedagogia, amb idees com les avaluacions externes, que tothom ha de planificar de la mateixa manera...

Les propostes arreplegades són les que Carbonell considera innovadores. Agrupades en huit eixos, es tracta d’un conjunt de propostes que poden servir per a entendre l’escola del canvi en els últims anys: pedagogies no institucionals, pedagogies crítiques, pedagogies no directives, pedagogies de la inclusió i la cooperació, la pedagogia lenta serena i sostenible, la pedagogia sistèmica, les pedagogies del coneixement integrat, pedagogies de les diverses intel·ligències.

A la qüestió del sentit que té el llibre hui, Carbonell respon que, a diferència del s. XX, quan teníem com a referents una sèrie d’autors, ara, al s. XXI, el que tenim com a referents és una sèrie de xarxes, col·lectius, grups, moviments... Totes parteixen de referents històrics perquè en la pedagogia no s’inventen coses cada dia: tot està molt inventat. El que es proposa l’autor és dialogar amb aquestes pedagogies i plantejar-los interrogants. El que hi ha de nou al s. XXI és el context i la importància de l’aportació d’altres ciències que enriqueixen el discurs: la manera que té d’avançar la pedagogia és una interdisciplinarietat que possibilita un canvi de mirada, a partir de l’aportació de la neurociència, l’antropologia, la política...

Sobre la pervivència de les pedagogies clàssiques del s. XX, Rafa Miralles va notar que els autors més citats en el llibre són els mateixos que ja protagonitzaven *Las Pedagogías del s. XX*, com si la nova pedagogia estiguera condemnada a recuperar les arrels, els referents clàssics de la pedagogies.

Per a Carbonell és cert que hi ha autors del s. XX que mai no moren, però al mateix temps hi ha evolucions, referint-se a Summerhill o el treball per projectes respecte a Decroly. I afegí: “Si Freinet visqués avui, seria un fervent partidari d’un ús

Si Freinet visqués avui, seria un fervent partidari d’un ús interactiu de les noves tecnologies

interactiu de les noves tecnologies”, com un exemple del diàleg entre els clàssics i el context actual.

Per a Martínez Bonafé, cal que recuperem ara les arrels que van sorgir de moments històrics d’una alta efervescència social, quan la possibilitat de construir un altre món era real i hi estava present, i la pedagogia debatia sobre el paper que havia de jugar l’escola en la transformació social.

El que es desprén del que tenen en comú totes les pedagogies relacionades és la idea de la formació d’una ciutadania més lliure, més crítica. La idea d’aquesta “nova ciutadania” està molt present en totes les propostes.

L’ESFMB organitza la mobilitat europea de 72 alumnes de FP

Al llarg de l’any 2015, del gener al maig, 72 alumnes de grau mitjà de FP de les famílies professionals d’Administració i Gestió (Gestió Administrativa) i d’Informàtica i Comunicacions (Sistemes Informàtics i Xarxes) han realitzat una estada d’un mes a Alemanya, el Regne Unit, Itàlia o Portugal.

L’experiència ha sigut possible gràcies a un projecte Erasmus+, aprovat per STEPV i subvencionat per la

Comunitat Europea. Els tutors de cada centre, coordinats per STEPV, han seleccionat els alumnes que

han participat en el projecte dels següents llocs: IES Bernat Guinovart, d’Algemés; IES Conselleria, de València; IES Dr. Lluís Simarro, de Xàtiva; IES Sant Vicent Ferrer, d’Algemés; IES Serpis, de València; IES Serra Perenxisa, de Torrent; i IES Ximén d’Urrea, de l’Alcora.

L’objectiu fonamental de la mobilitat és que els participants desenvolupen, mitjançant les practiques formatives (FCT) realitzades durant trenta dies d’estada en empreses europees, les seues capacitats i habilitats professionals adquirides en la FP i que coneguen i puguen incorporar-se de forma eficient al mercat laboral.

A més de desenvolupar les competències específiques, n’han d’aprendre altres també de necessàries com les culturals i lingüístiques de cada país, de treball en equip, i de coneixement d’altres entorns laborals. Per això, tots han hagut de fer uns treballs de coneixement del país on han anat i un curs d’idioma corresponent, amb la finalitat de preparar-se per al mercat laboral únic europeu.

La subvenció, que inclou desplaçament i estada, tot i que a vegades hi cal afegir diners de la butxaca, té unes quantitats fixes establides per la Comunitat Europea, dins dels

projectes Erasmus+, que suposa el 80% del projecte. El 20% restant l’assumeix STEPV dels seus propis fons i de la part d’organització. Cal agrair la col·laboració del personal de l’Escola Sindical de Formació Melchor Botella de la Intersindical Valenciana, que és l’encarregada, en aquest cas, de tota l’organització dels projectes europeus dels sindicats de la Intersindical. Gràcies a aquesta col·laboració s’ha dut a bon terme l’execució del projecte, i a més, s’ha pogut crear l’estructura per poder oferir aquest servei a tots aquells centres que desitgen participar en aquest tipus de projectes i no disposen de temps i/o personal per a poder-ne portar a cap.

Els alumnes han rebut la tutorització de professors al llarg de la seua estada i en l’empresa corresponent. A més, s’han fet jornades informatives a la seu de STEPV abans de cada mobilitat. Tots els alumnes i professors han tingut una assegurança complementària a la Targeta Sanitària Europea. Almenys un professor els ha acompanyat durant tota l’estada. Sempre, en totes les activitats, ha hi hagut un coordinador de STEPV.

El projecte ha portat molta feina administrativa per la quantitat de papers que calia omplir: Euro-

pass (és un registre de qualsevol període organitzat de temps, anomenat experiència de mobilitat Europass, que una persona passa en un altre país europeu amb el propòsit d’aprenentatge o formació), ECVET (sistema europeu de crèdits per a la formació professional que té com a objectiu facilitar la transferència dels crèdits d’aprenentatge d’un sistema de qualificació a un altre i fer més atractiu moure’s entre diferents països i diferents entorns d’aprenentatge), Curriculum Vitae Europass (permet fer que siguin visibles les seues habilitats i qualificacions, i s’hi poden adjuntar altres documents), Student Handbook, SAÓ, Certificat del curs de llengua i de cultura, Certificat d’estada, Compromís de qualitat, Acord de formació.

Tenim previst fer una gran trobada de tots els participants cap al juny. Ja us ho contarem.

Per a enguany hem presentat dos projectes més de mobilitat d’alumnes i també en volem organitzar per al professorat de tots els nivells educatius. Per tant, tots aquells centres interessats a participar en qualsevol tipus de projecte europeu ens ho heu de dir per informar-vos-en.